

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Klára Jílková
Název práce: Hodnocení úspěchu misí EUBAM a EUFOR

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):
Jan Šír, IMS

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce má ambici zhodnotit úspěšnost dvou probíhajících evropských misí -- operace EUFOR Althea v Bosně a Hercegovině a mise EUBAM Moldova-Ukraine pro Moldavsko a Ukrajinu. Avizuje využití komparativní metody analýzy uvedených dvou případů.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Základní struktura práce je opodstatněná a přehledná. Analogické členění pro každou ze zkoumaných dvou studií (operaci EUFOR Althea pro BiH a misi EUBAM v Moldavsku a na Ukrajině -- jádro práce, kap. 3 a 4) na základě dříve a v zásadě jasně vymezených kritérií umožňuje uvažovat o zárodku srovnání. Jinak s koncepcí práce, jejím nastavením, designem, mám trochu problém. Za prvé, vzhledem k tomu, že obě mise stále ještě probíhají, těžko lze činit kategorické závěry stran jejich úspěšnosti či neúspěšnosti, což si autorka vytkla za cíl. To, že jde o stále neukončené procesy, tj. neuzavřenost předmětu výzkumu, jeho dílčí neohraničenost, zároveň ztěžuje možnost, aby šlo obě studie pojmut striktně vzato jako případy.

Za další, komparativní studie se standardně píšou pro jejich teoretickou výtěžnost, tj. pro to aby na základě provedeného srovnání bylo možno přijít s návrhem nějaké klasifikace, typologie, modelu apod. Nic takového v předložené práci nevidím (současně ale nutno říci, že pro potřeby bakalářské práce určitě ani nic takového není bezpodmínečně vyžadováno). S určitou měrou nadsázky tak lze říci, že provedené srovnání obou misí co do jejich úspěšnosti či neúspěšnosti ve výsledku připomíná více porovnávání předmětů osobní potřeby (např. mobilního telefonu), které si člověk cvičně podle zaškrtnutých parametrů provádí před samotným nákupem zboží na stránkách oblíbeného e-shopu.

Dále, úspornost vyjadřování je určitě chvályhodná. Práce ale -- i kvůli malému rozsahu -- nejde nijak do hloubky.

Podotýkám, že nejsem expert ani na Balkán ani na Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU, proto se neodvážuji ani nedokážu kompetentně vyjádřit k reáliím vztahujícím se k misi EUFOR Althea v Bosně a Hercegovině. Přesto výcvik ozbrojených sil určitě není totéž co výuka nebo školení, jak tyto pojmy libovolně zaměňuje autorka (str. 13 a 15 a dále). "Bosenským obyvatelstvem" na str. 15 také patrně míní nejspíš Chorvaty a Bosňáky.

V každém případě Moldavsko (podněstersko)-ukrajinská část práce obsahuje věcná opomenutí a faktické nepřesnosti. Tak např. na str. 18 autorka plete "de facto autonomii" s de facto nezávislostí. Samotnou oblast Podněstří nazývá průběžně minimálně trojím různým způsobem. Vedle toho autorka absolutně nezmiňuje přetrvávající ruskou vojenskou přítomnost v Moldavsku na tom území republiky, které nemá ústřední vláda v Kišiněvě pod kontrolou. Kdyby tuto skutečnost vzala do úvahy, třeba by jí to umožnilo si uvědomit, proč tamní evropská přítomnost má povahu pouhé technické mise a je prostorově omezena pouze na samotnou moldavsko(podněstersko)-ukrajinskou hranici, a i to pouze z ukrajinské strany. To je pochopitelně odraženo v mandátu mise a má v důsledku pochopitelně dopad i na její posuzovanou úspěšnost. Vyvozovat z toho něco víc ohledně výhod či nevýhod vojenských operací oproti civilním misím obecně, jak se o to snaží autorka v závěru, mi přijde nepodložené.

Na str. 23 autorka hovoří o "chybném způsobu řešení konfliktu" ze strany EU. Z čeho usuzuje, že cílem asistenční pohraniční mise mělo být řešení podněsterského konfliktu? A jak by si jinak tedy "správný způsob řešení" ze strany EU autorka představovala?

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Styl výkladu, jazyková stránka, je celkově srozumitelný, byť jsou v některých pasážích patrné interference z angličtiny. Závěrečnou redakci a "vychytání" překlepů by práce pravděpodobně ještě snesla. Práce průběžně odkazuje na zdroje. Zápis bibliografických položek by nicméně stálo za to uvést do souladu s některou zavedenou normou. Běžně totiž u internetových zdrojů (jichž je většina) chybí uvedení některých identifikátorů běžně považovaných za povinné (někde údaj o autorovi, jinde údaj o nositeli publikace, onde o tom, kým byla publikace vydána).

Rozdělení závěrečné bibliografie na a) knižní publikace a b) internetové články považuji za nepřehledné až matoucí. Jednak v dnešní době lze nalézt na internetu prakticky cokoli; proto speciální vyčleňování internetových zdrojů nedává podle mého názoru moc smysl. Jednak autorčiny internetové zdroje zahrnují jak oficiální dokumenty, tak úřední fact-sheets, tak novinové zprávy, tak odborné články či working papers a jiné odborné studie, tj. vše svojí povahou zcela odlišné typy pramenů a jednak literatury. Vzhledem k nepřehlednosti, nejednotnosti a neúplnosti zápisu bibliografických položek to ve výsledku ztěžuje orientaci. Rozsahem se práce nachází při samotné spodní hranici zadání.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Viz výše.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):
Přibližte znovu přehledně mandát mise EUBAM v Moldavsku a na Ukrajině. Přibližte relevanci role Ruska pro evropskou debatu předcházející samotnému rozmístění mise a stanovení jejích parametrů -- třeba z toho vyplynou některé rozdíly oproti situaci v Bosně a Hercegovině, které se mi nepodařilo zaznamenat během četby.

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci **doporučuji** k obhajobě s hodnocením **dobře**.

Datum: 8. června 2018

Podpis: Jan Šír

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.